U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové, JUDr. Zdeňka Kühna, Mgr. Daniely Zemanové a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobkyně: **nezl. J. R.,** zastoupena zákonnou zástupkyní Y. M., právně zast. Mgr. Bc. Ladislavem Kočkou, advokátem se sídlem Václavské náměstí 12/777, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 1. 2009, čj. OAM-497/VL-01-P10-2008, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 29. 10. 2009, čj. 29 Az 4/2009 - 26,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím neudělil žalobkyni mezinárodní ochranu, neboť neshledal naplnění důvodů ani pro udělení azylu ani pro udělení doplňkové ochrany dle § 12, §13, §14, §14a, §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, v tehdy platném znění (dále jen „zákon o azylu“).

Žalobkyně rozhodnutí žalovaného napadla žalobou ke krajskému soudu, v níž namítala nezákonnost rozhodnutí žalovaného. Nezákonnost žalobkyně spatřovala v tom, že se žalovaný ve svém rozhodnutí nezabýval ohrožením, kterému by byla žalobkyně vystavena v případě příjezdu do Běloruska z důvodu žádosti o azyl v České republice. Strýc žalobkyně pracoval pro opozici a byl v Bělorusku pronásledován. Matce žalobkyně policie v Bělorusku opakovaně vyhrožovala. Žalovaný tedy nedostatečně zjistil, jakému ohrožení je vystaven rodinný příslušník člena politické opozice.

Rozsudkem blíže označeným v záhlaví tohoto usnesení krajský soud žalobu zamítl s tím, že neshledal nezákonnost ani nedostatečně zjištěný skutkový stav věci. Mimo jiné soud uvedl následující: *„Nezletilá žalobkyně je narozena v České republice, její azylový příběh se tak odvíjí zejména od příběhu matky a pokud namítá, že správní orgán se nezabýval dostatečně tím, že je narozena v ČR a je tak ohrožena v případě návratu do Běloruska, soud*

takovou obavu nesdílí, neboť dodává, že takové případy nejsou známy [...]. *Soudu je z úřední činnosti známo, že byly správním orgánem zamítnuty žádosti obou rodičů nezletilé o udělení mezinárodní ochrany v České republice a jejich žaloby byly soudem zamítnuty jako nedůvodné*".

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka") napadla rozsudek krajského soudu včasnou kasační stížností, v níž uplatnila kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) soudního řádu správního. Stěžovatelka především tvrdí, že v případě návratu do Běloruska skutečně existuje důvodná obava o její další osud, neboť její rodiče mají oba zkušenosti s pronásledováním a inzultacemi ze strany běloruské policie. Tyto zkušenosti stěžovatelčiných rodičů s policií jsou důsledkem toho, že otec stěžovatelky byl aktivním přívržencem běloruské opozice a distribuoval opoziční letáky. Strýc stěžovatelky (bratr stěžovatelčiny matky) se stal nezvěstným krátce po té, co byla v jeho bytě provedena razie pro distribuci protirežimních letáků. Dále stěžovatelka namítá, že soud ve svém rozhodnutí vůbec nezohlednil životní situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do Běloruska a touto otázkou se nezabýval. Dále stěžovatelka žádá, aby její kasační stížnost byla projednána spolu s kasační stížností její matky, neboť je logické, aby nezletilá stěžovatelka sdílela osud se svou matkou ve věci azylového řízení. Na základě výše uvedeného se stěžovatelka domáhá toho, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Vzhledem k okolnosti, že se v dané věci jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany (dříve ve věci azylu), Nejvyšší správní soud se ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nejprve zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být kasační stížnost podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006 - 39 (všechna zde cit. rozhodnutí NSS jsou přístupná též na www.nssoud.cz). Podle tohoto usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu.

Nejvyšší správní soud sdílí názor krajského soudu, podle kterého u osoby stěžovatelky neexistuje důvod pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu ani důvod zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu (srov. např. rozsudek NSS ze dne 21. 2. 2007, čj. 1 Azs 105/2006 - 58). Důvod pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a také nebyl u stěžovatelky s ohledem na ustálenou judikaturu zdejšího soudu shledán (více viz nedávno např. rozsudek NSS ze dne 4. 11. 2009, čj. 2 Azs 42/2008 - 125, podle kterého v Bělorusku postih za podání žádosti běloruského státního občana o azyl obecně nehrozí). Námitka stěžovatelky, že soud ve svém rozhodnutí vůbec nezohlednil životní situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do Běloruska a touto otázkou se nezabýval, tak s ohledem na právě uvedené také není opodstatněná (viz detailně cit. rozsudek čj. 2 Azs 42/2008 - 125, popisující přístup Běloruska k řadovým žadatelům o azyl). Ustálená a vnitřně jednotná judikatura a znění zákona o azylu tak dává odpověď na všechny stěžovatelkou uvedené námitky.

Za daných okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky, neboť ustálená a vnitřně jednotná judikatura poskytuje odpověď na posuzované námitky, krajský soud rozhodl plně v souladu s touto judikaturou.

Matka stěžovatelky však se svojí kasační stížností ve věci udělení mezinárodní ochrany u Nejvyššího správního soudu uspěla. Krajský soud se bude muset nyní podrobně zabývat posouzením situace stěžovatelčiny matky. Je pravdou, že tuto skutečnost nelze považovat bez dalšího za relevantní důvod pro zrušení rozhodnutí žalovaného ve věci neudělení mezinárodní ochrany stěžovatelce (srov. k tomu rozsudek ze dne 5. 11. 2008, čj. 9 Azs 14/2008 - 57, publ. pod č. 1943/2009 Sb. NSS). Krajský soud však v dalším řízení ve věci mezinárodní ochrany její matky bude vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v rozsudku ze dne 22. 7. 2010, čj. 1 Azs 6/2010 - 85. Dospěje-li krajský soud k závěru, že je žaloba důvodná, vrátí věc k dalšímu řízení správnímu orgánu. Teprve bude-li matka nezletilé stěžovatelky v dalším řízení před správním orgánem úspěšná, mohla by v novém řízení o udělení mezinárodní ochrany uspět i její nezletilá dcera.

Ostatně v tomto smyslu jsou také koncipovány obě formy mezinárodní ochrany, a sice azyl za účelem sloučení rodiny (§ 13 zákona o azylu) a doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny (§ 14b zákona o azylu), dle kterých se rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14 zákona o azylu, resp. rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany v případě hodném zvláštního zřetele, udělí azyl, resp. doplňková ochrana, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení azylu, příp. doplňkové ochrany. Udělení některé z forem mezinárodní ochrany nezletilé stěžovatelce podle § 13 či § 14b zákona o azylu by proto bylo v souzené věci možné jen v případě existence pravomocného rozhodnutí o udělení mezinárodní ochrany její matce, jež by představovalo novou skutečnost ve smyslu § 10a písm. e) zákona o azylu. Dle cit. ustanovení je opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřípustná, ledaže cizinec uvede nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany.

Je ovšem třeba zdůraznit, že po dobu, kdy nebude postaven na jisto osud matky nezletilé, bude na příslušných správních orgánech, aby respektovaly ustanovení Úmluvy o právech dítěte z roku 1989, především její články 3 a 9. Touto mezinárodní smlouvou o lidských právech a základních svobodách, jež byla publikována sdělením federálního ministerstva zahraničních věcí č. 104/1991 Sb., je Česká republika vázána dle čl. 10 Ústavy. Dle čl. 3 citované Úmluvy je zájem dítěte předním hlediskem při jakékoliv činnosti týkající se dětí, a státy, které jsou smluvní stranou úmluvy, jsou povinny zajistit, aby dítě nemohlo být odděleno od svých rodičů proti jejich vůli (čl. 9 Úmluvy). Nezletilé, bude-li to v jejím zájmu, je třeba správními orgány umožnit další pobyt v České republice. V tomto ohledu se přitom nabízí např. využití ustanovení § 79 odst. 5 zákona o azylu, dle kterého Ministerstvo vnitra může výjimečně povolit poskytnutí stravy a ubytování v azylovém zařízení nezletilému rodinnému příslušníku, u něhož bylo řízení o udělení

mezinárodní ochrany ukončeno, pokud jeho zákonný zástupce je žadatelem o udělení mezinárodní ochrany (srov. k tomu shora cit. rozsudek čj. 9 Azs 14/2008 - 57).

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. srpna 2010

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu